

بررسی اثر کاپتوپریل بر پاسخدهی عروق مزانتز به آنژیوتانسین I پس از القاء پرفشاری خون کلیوی در موش صحرایی

بهنام حشمتیان*، دکتر علی محمد شریفی**، دکتر سید مرتضی کریمیان***

چکیده:

تغییر در عملکرد سیستمهای بافتی و عمومی رنین - آنژیوتانسین از مهمترین عوامل دخیل در بیماریهای قلبی - عروقی و از جمله پرفشاری خون اولیه است. مطالعات اخیر نشان می دهد که سیستم عمومی رنین - آنژیوتانسین در پاسخهای فوری و کوتاه مدت و سیستمهای بافتی در فرآیندهای طولانی مدت کنترل کننده قلب و عروق نقش دارند. این مطالعه به منظور شناخت تغییرات ایجاد شده در عملکرد سیستم رنین - آنژیوتانسین بافتی در عروق مقاوم مزانتز، در خلال توسعه پرفشاری خون دو کلیه ای گلدبلاتی انجام شد. به همین منظور پاسخدهی عروق مزانتز موش صحرایی به آنژیوتانسین I و اثر کاپتوپریل بر آن با فواصل زمانی دو، چهار، شش و هشت هفته پس از القاء پرفشاری خون در گروه فشارخونی شده اندازه گیری و با گروه کنترل و شاهد مقایسه شد. نتایج این مطالعه نشان می دهد که هشت هفته پس از القاء پرفشاری خون، کاپتوپریل قادر به مهار پاسخدهی عروق مزانتز به آنژیوتانسین I نمی باشد و پاسخدهی عروق مزانتز به آنژیوتانسین I نیز اختلافی معنی دار با گروه کنترل و شاهد پیدا کرده است ($p < 0.01$) این تغییرات با تسریع روند افزایش فشارخون شریانی در حیوانات فشارخونی شده نیز همزمان است. عدم مهار پاسخدهی عروق مزانتز به آنژیوتانسین I توسط کاپتوپریل احتمالاً به علت افزایش میزان تولید و یا فعالیت آنزیم مبدل آنژیوتانسین و یا سایر آنزیمهای دخیل در روند تبدیل آنژیوتانسین I به آنژیوتانسین II، همچون کیماز می باشد. افزایش پاسخدهی عروق مزانتز به آنژیوتانسین I پس از القاء پرفشاری خون ممکن است بعلت بروز تغییرات ساختاری و عملکردی در دیواره عروق ایجاد شده باشد. شناخت بیشتر و دقیقتر این روند ممکن است نقش مؤثری در شناخت اتیولوژی و درمان کارآمد پرفشاری خون اولیه و سایر بیماریهای قلبی - عروقی داشته باشد.

کلید واژه ها: پرفشاری خون / پرفیوژن مزانتز / سیستمهای بافتی رنین - آنژیوتانسین / کاپتوپریل / موش

مقدمه:

محققین بعنوان یکی از عوامل دخیل در بروز و توسعه پرفشاری خون اولیه مد نظر می باشد (۱-۴). این سیستم نهایتاً با تولید آنژیوتانسین II (Ang II) Angiotensin II

سیستم رنین - آنژیوتانسین Renin Angiotensin System (RAS) توسط بسیساری از

* کارشناسی ارشد گروه فیزیولوژی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی همدان
** استادیار گروه فارماکولوژی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی ایران
*** دانشیار گروه فیزیولوژی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران

پیشرفت نارسائی احتقانی قلب و نفروپاتی دیابتی نقش مؤثری دارند (۲۰،۲۱).

عروق مزانتر از عروق مقاوم در برابر جریان خون می باشند. لذا تغییرات ساختاری و عملکردی این عروق می تواند در میزان مقاومت محیطی در برابر جریان خون و میزان فشارخون شریانی نقش مؤثری داشته باشند (۲۲). مطالعات اخیر نشان می دهد که پس از القاء فشارخون کلیوی 2k-1c، افزایش ضخامت عضله صاف جدار شریان مزانتر (۱،۲۳) و همچنین افزایش تولید DNA در عضله صاف ایجاد می شود (۲۴). در این راستا پس از القاء پر فشاری خون کلیوی پاسخدهی عروق مزانتر به Ang I و تاثیر مهار ACE بوسیله کاپتوپریل بر پاسخدهی عروق مزانتر بعنوان هدف این تحقیق مورد ارزیابی قرار گرفته است.

روش کار:

داروها و مواد شیمیائی: Ang I انسانی با خلوص ۹۷٪ به شکل ملح استات، پنتوباریتال سدیم و کاپتوپریل (تهیه شده از Sigma) و محلول کربس حاوی غلظت میلی مولار از مواد زیر (تهیه شده از Merck) با pH=7.4 بود (۲۲).

NaCl 118, KCl 4.7, KH₂PO₄ 1.2, MgSO₄-7H₂O 1.17, CaCl₂-6H₂O 2.5, NaHCO₃ 25, glucose 5.6

این مطالعه بر روی ۹۶ سر موش صحرانی جنس نر نژاد Spragw Dawly تهیه شده از انستیتو حصارک کرج انجام شد. در شروع مطالعات تمام موشها در سن ۸ تا ۱۰ هفتهگی با وزن ۲۰۰ - ۱۸۰ گرم بودند. حیوانات به طور تصادفی به سه دسته اصلی کنترل سنی دست نخورده (Control (C)، شاهد جراحی (Sham Control (S) و گروه تست Goldblatt (G) تقسیم شدند. سپس هر گروه اصلی به طور تصادفی به چهار زیر گروه که هر یک شامل هشت موش سالم و هم سن بودند تقسیم شدند.

گروهها و زیر گروههای مورد مطالعه

در تمام زیر گروهها n=8

زمان	۲ هفته	۴ هفته	۶ هفته	۸ هفته
گروه کنترل	C1	C2	C3	C4
شاهد	S1	S2	S3	S4
فشارخونی شده (تست)	G1	G2	G3	G4

علاوه بر اثرات این پپتید بر قشر فوق کلیه و تحریک تولید آلدوسترون و اثر بر CNS، مانند تحریک ترشح هورمون ضد ادراری و تحریک تشنگی، موجب بروز تغییرات ساختاری و عملکردی در قلب و عروق نیز می شود (۵،۶). Ang II که مؤثرترین محصول RAS می باشد از اثر رنین مترشحه از دستگاه کنار گلوبولوی کلیه بر آنژیوتانسینوزن تولید شده در کبد و تبدیل آن به آنژیوتانسین I و نهایتاً تأثیر آنزیم مبدل آنژیوتانسین (Angiotensin Converting Enzyme (ACE) موجود در اندوتلیوم بر آنژیوتانسین I (Ang I) تولید می شود. این سیستم بعنوان RAS عمومی مد نظر قرار می گیرد (۵،۶). تحقیقات اخیر نشان می دهد که تمام اجزاء این سیستم به شکل موضعی در بافتهایی چون قلب عروق (۹-۷)، هیپوفیز و پینئال (۱۰،۱۱)، فوق کلیه (۱۲)، مغز استخوان (۶) و حتی جفت (۱۳) تولید شده و بعنوان RAS موضعی یا بافتی خوانده می شوند. به نظر می رسد RAS بافتی در زمینه سازی پرفشاری خون نقش داشته باشد (۱۴). از طرفی عملکرد RAS بافتی از اجزاء RAS عمومی خصوصاً رنین مترشحه از کلیه ها متأثر می باشد (۸،۹). چرا که پس از القاء پرفشاری خون کلیوی مدل 2 kidney - 1 clip Goldblatt Hypertension (2k-1c) افزایش بیان ژن اجزاء RAS در بافتها و در نتیجه افزایش فعالیت این سیستم به چشم می خورد (۲،۱۵،۱۶). ACE جهت تبدیل Ang I به Ang II جزء ضروری سیستم RAS بوده و از طرفی با غیر فعال کردن برادیکینین که یک گشاد کننده قوی عروقی است در افزایش مقاومت محیطی در برابر جریان خون نقش منحصر بفردی دارد (۱۷). این آنزیم در پلاسما و به شکل متصل به سطح داخلی اندوتلیوم عروق نیز وجود دارد هر چند فعالیت ACE در پلاسما در مقایسه با ACE متصل به اندوتلیوم عروق به مراتب ناچیز می باشد (۱۷). سطح سرمی این آنزیم بسته به شرایط ژنتیکی متفاوت است و افرادی که غلظت سرمی ACE بیشتری دارند خطر بروز بیماریهای ایسکمیک قلب، مرگ ناگهانی، هایپرتروفی بطن چپ و نفروپاتی دیابتی در آنها بیشتر است (۱،۱۸). مهارکننده های ACE از مؤثرترین و قابل تحمل ترین داروهای پائین آورنده فشارخون می باشند (۱۷،۱۹). بعلاوه این داروها در کاهش عوارض سکته قلبی، مهار

شد. پس از آن عضلات و پوست ناحیه برش، لایه به لایه بوسیله نخ سیلک 3-0 بخیه شد (۲۵).

پرفیوژن مزانتز: جهت انجام پرفیوژن مزانتز Set-up ویژه ای طراحی و راه اندازی شد که در آن از پمپ پرستالتیک L.K.B مدل 2120 ساخت سوئد جهت به جریان انداختن کربس در شریان مزانتریک و ترانسدیوسر فشاری فیزیوگراف Narco جهت اندازه گیری فشارمحل کربس استفاده شد. ترانسدیوسر بوسیله یک سه راهی در فاصله 15 cm از کانول در مسیر کربس قرار گرفت. قبل از این که کربس وارد پمپ پرستالتیک شود جهت رسیدن به حرارت مناسب ابتدا از داخل مارپیچ یک حباب شیشه ای عبور داده می شد که در داخل این حباب آب گرم جریان داشت. بافت مزانتز نیز پس از جدا شدن و کانول گذاری در داخل بک حمام عضو دو جداره قرار داده می شد که در داخل جدار زیرین آن آب 40°C جهت حفظ دمای 37°C در جدار فوقانی که حاوی کربس 37°C اکسیژنه و بافت مزانتز کانوله شده بود، جریان داشت. حبابهای کربوژن با ترکیب ۹۵٪ اکسیژن و ۵٪ دی اکسید کربن به داخل بشر محتوی کربس دمیده شده و پس از گرم شدن کربس در مارپیچ شیشه ای، بوسیله پمپ پرستالتیک به داخل بستر عروقی مزانتز تزریق می شد. در فاصله 5cm از کانول یک سه راهی ویژه جهت تزریق داروها در مسیر وجود داشت. در انتهای این مسیر یک کانول با قطر خارجی 1.6 mm و قطر داخلی 0.61mm وجود داشت که وارد شریان مزانتریک می گردید (۲۲).

نحوه دستیابی به بستر عروقی مزانتز: حیوان مورد آزمایش که از ۱۲ ساعت قبل ناشتا بوده را با تزریق پنتو باربیتال 50mg/kg داخل صفاقی بیهوش نمودیم. پس از بیهوشی، فشارخون شریانی اندازه گیری و سپس حیوان لاپاراتومی شد. ابتدا شاخه های فرعی عروق مزانتریک وارده به روده بزرگ و سکوم جدا و با نخ بسته و سپس روده بزرگ از مزانتز جدا و جهت سهولت کارکنار زده می شد. شریان مزانتریک فوقانی را که در حد فاصل شریان کلیوی راست و شریان سلیاک در سمت راست آئورت شکمی قرار دارد، به دقت از بافتهای مجاور جدا و اتصال شریان آئورت شکمی از دیواره خلفی شکم قطع شده و دو نخ در طرفین محل اتصال شریان مزانتریک فوقانی به آن در زیر آئورت شکمی و دو نخ نیز در زیر

هر زیر گروه از هر گروه اصلی در یک قفس مطابق شرایط استاندارد، دوره روشنایی، تاریکی ۱۲ ساعته (0600-1800) و با دسترسی آزاد به غذا و آب نگهداری شدند. هر زیر گروه نسبت به زیر گروه بعدی با فاصله دو هفته از نظر پاسخدهی عروق مزانتز مورد آزمایش قرار گرفتند. در گروه G ابتدا حیوانات با قرار دادن گیره نقره ای روی شریان کلیوی به پرفشاری خون مبتلا شده و در زمانهای دو، چهار، شش و هشت هفته پس از القاء پرفشاری خون، با پرفیوژن عروق مزانتز از نظر پاسخدهی به داروها و میزان فشار خون سیستولی در زمان شروع آزمایشات و فواصل دو هفته ای تا انجام پرفیوژن مزانتز مورد بررسی قرار گرفتند. در گروه های S و C نیز اندازه گیری فشار خون شریانی و پرفیوژن مزانتز در همین فواصل انجام شد. در گروه های S عمل جراحی مشابه گروه های G، بدون قرار دادن گیره نقره ای روی شریان کلیوی انجام گردید. در گروه های C بدون انجام عمل جراحی بررسی در شرایط سنی برابر با دو گروه دیگر انجام شد.

روش اندازه گیری فشار خون سیستولی: جهت اندازه گیری فشارخون سیستولی حیوانات از روش Tail cuff استفاده شد. این کار تحت بیهوشی با تزریق داخل صفاقی 50 mg/kg پنتو باربیتال سدیم (۲۵) در دمای 37°C و بوسیله فیزیوگراف NARCO-Bio Systems Mk-111-S انجام شد. تشخیص نبض در این روش بوسیله Pneumatic Pulse Transducer انجام شد. در هر نوبت فشار خون سیستولی سه بار پشت سر هم اندازه گیری شده و میانگین این سه بار بعنوان میزان فشارخون شریانی محاسبه شد (۲۵).

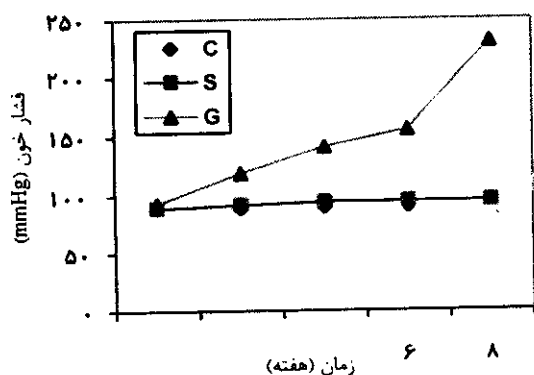
روش القاء پرفشاری خون: در این مطالعه پرفشاری خون کلیوی مدل (2k-1c) تحت بیهوشی با تزریق داخل صفاقی 50mg/kg پنتوباربیتال سدیم و نصب گیره نقره ای U شکل با فاصله 0.2mm بین دو زبانه آن بر روی شریان کلیوی چپ انجام شد. برای انجام این کار پس از تراشیدن موهای پهلوی چپ حیوان و ضد عفونی کردن ناحیه عمل با بتادین ۱۰٪ یک برش عرضی در پهلوی چپ حیوان ایجاد شد. پس از خارج کردن کلیه از بین لایه های صفاق، شریان کلیوی به دقت از ورید و بافتهای اطراف جدا و گیره نقره ای که قبلاً به وسیله شعله ضد عفونی شده بود بر روی شریان کلیوی قرار داده

بافت، مجدداً کلیه مراحل فوق تکرار و فشار پرفیوژن ثبت گردید.

روش تجزیه و تحلیل داده ها: تجزیه و تحلیل داده بوسیله نرم افزار Spss-6 تحت ویندوز انجام شد. بر روی نتایج حاصل از اندازه گیری میزان فشار خون آنالیز واریانس دو طرفه و بر روی نتایج حاصل از اندازه گیری پاسخدهی عروق مزانتر آزمون Repeated Measure سه عامله انجام شد، که عوامل مذکور شامل عامل تکرار دوزهای Ang I، عامل القاء فشار خون و عامل زمان می باشد که در تمام موارد $p < 0.05$ معنی دار تلقی شد.

نتایج:

میزان فشار خون در گروههای G، S، C در زمان شروع آزمایش و با فاصله دو هفته یکبار اندازه گیری و ثبت شد. آنالیز واریانس دو طرفه این داده ها نشان می دهد که بین میانگین فشار خون در زیر گروههای C (90 ± 4.76)، S (89 ± 6.55) و G (93 ± 4.23) در شروع آزمایشات اختلاف معنی دار وجود ندارد، بین گروههای فشار خون سیستولیک در گروه G (93 ± 4.23)، قبل از جراحی و دو هفته پس از القاء فشار خون (119 ± 7.8) و همچنین بین گروه G2 (140 ± 6.2) و گروههای هم سن C2 (90 ± 5.68) و S2 (94.3 ± 7.3) اختلاف معنی دار وجود دارد ($P < 0.05$). اختلاف مذکور بین گروههای G3 (155.6 ± 4.24) و S3 (95 ± 7.29) با $P < 0.01$ و بین گروههای G4 (231 ± 16.99) و S4 (95 ± 5) با $P < 0.001$ معنی دار می باشد (نمودار ۱).

نمودار ۱: میزان فشار خون سیستولی در زیر گروههای فشار خونی شده (G)، شاهد (S) و کنترل سنی (C) (n=8)

نتایج پاسخدهی عروق مزانتر به دوزهای Ang I در گروههای C و S با آزمون آماری

تنه شریان مزانتریک قرار می گرفت. پس از بستن آنورت شکمی در بالا و پائین شریان مزانتریک با دو نخ زیر آن، بوسیله فیچی ظریفی در دیواره چپ آنورت شکمی درست روبروی مجرای شریان مزانتریک شکاف کوچکی ایجاد می کنیم. کانول از طریق این شکاف آنورت شکمی به شریان مزانتریک فوقانی هدایت شده و 1.5cm به داخل آن رانده می شد. سپس کانول به وسیله نخهای زیر شریان مزانتریک محکم می گردید. بلافاصله جریان کربس اکسیژنه در شریان مزانتریک با سرعت 3ml/min به وسیله پمپ پرستالتیک برقرار و پس از انجام مراحل فوق روده کوچک از فوقانی ترین و تحتانی ترین محل اتصال شبکه مزانتریک به روده جدا شده و حیوان با قطع نخاع گردنی کشته می شد. پس از این در حالی که جریان کربس اکسیژنه در داخل بستر عروقی مزانتر برقرار بود، بافت روده و مزانتر به ظرف تمیزی منتقل و مجرای روده از بالا به پائین با جریان 2ml/min کربس به مدت ده دقیقه شسته می شد، به نحوی که مایع خارج شده از روده روی مزانتر نریزد. پس از این مرحله سرتاسر طول روده در فواصل یک سانتی متری بوسیله یک سر سوزن شماره ۱۶ سوراخ می گردید تا در طی پرفیوژن مزانتر احتباس مایع در روده مقاومت عروق مزانتر را متأثر نکند. سپس شبکه مزانتر به همراه روده به داخل مجرای فوقانی حمام عضو که حاوی کربس اکسیژنه 37°C بود منتقل می شد. به منظور ایجاد ثبات در وضعیت بافت قبل از شروع تزریق داروها به داخل مزانتر پرفیوژن کربس به مدت ۴۵ دقیقه برقرار می گردید و مایع اطراف بافت هر ۱۵ دقیقه یکبار دور ریخته می شد (۲۲).

نحوه مطالعه پاسخگونی عروق مزانتر: دستگاه فیزیوگراف با حساسیت 50 بوسیله یک فشار سنج جیوه ای کالیبره شده بود و دوزهای Ang I از 10^{-10} M تا 10^{-4} M از غلظت کم به زیاد و با فاصله یک دقیقه از هم به داخل بافت تزریق شد. تمام تزریق ها به آرامی با حجم صد میکرولیتر از طریق سه راهی مورد اشاره انجام و پاسخدهی بافت به شکل افزایش فشار پرفیوژن ثبت شد. پس از تزریق بالاترین دوز، شستشوی بافت با محلول کربس انجام و سپس پرفیوژن بافت با کربس حاوی کاپتوپریل ده میکرومولار شروع شد. نیم ساعت پس از شروع جریان کربس حاوی کاپتوپریل و استراحت

بحث:

یافته های اصلی این بررسی موارد ذیل می باشند:

(الف) افزایش معنی دار فشار خون شریانی در گروه های که پر فشاری خون به آنها القاء شده بود، نسبت به گروه های کنترل و شاهد.

(ب) اختلاف معنی دار بین فشار خون های S و C وجود ندارد.

(ج) در گروه G4 یعنی هشت هفته پس از القاء پرفشاری خون افزایش مقدار فشار خون نسبت به گروه های S و C در مقایسه با گروه های G2 و G3 از شدت بیشتری برخوردار می باشد.

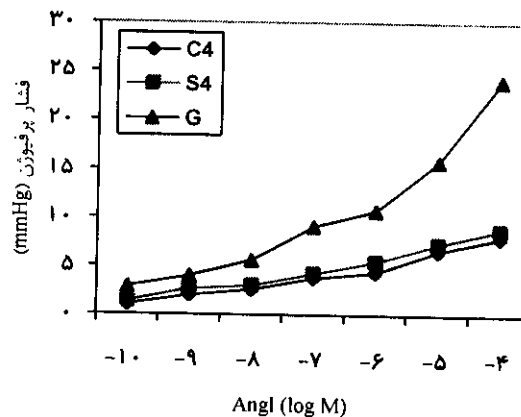
(د) پاسخدهی عروق مزانتر به Ang I در گروه های G3 و G4 نسبت به گروه های S اختلاف معنی دار نشان می دهد که دال بر افزایش انقباض عروق مزانتر در جواب به Ang I می باشد.

(ه) کاپتوپریل در گروه G3 پاسخدهی عروق مزانتر به Ang I را مهار کرده اما در گروه G4 نتوانسته مانع از پاسخدهی عروق مزانتر به Ang I شود.

این یافته ها نشان میدهند که روش اعمال جراحی و القاء پرفشاری خون 2k-1c موثر بوده است. با توجه بعدم وجود اختلاف معنی دار در بین دو گروه C و S در بدو شروع آزمایشات، انجام جراحی بدون نصب گیره نقره ای به تنهایی علت ایجاد تغییرات فشار خون نبوده است. وجود اختلاف معنی دار بین گروه های G3 و S3 و افزایش اختلاف بین گروه G4 و S4 در مقایسه پاسخدهی عروق مزانتر به Ang I، دلیل بر تاثیر عامل زمان، پس از القاء پرفشاری خون بر پاسخدهی مذکور می باشد. این روند با توجه به مقایسه افزایش فشار خون در زیر گروه های G نیز دیده می شود.

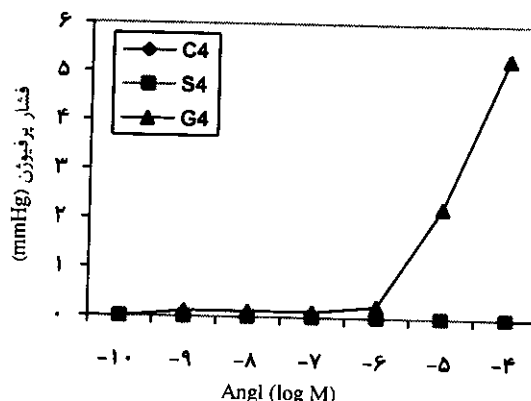
اعمال کاپتوپریل در گروه G4 بر خلاف G3 نتوانسته است از افزایش پاسخدهی عروق مزانتر (افزایش فشار پرفیوژن) جلوگیری کند. از آنجا که Ang I به گیرنده های Ang II متصل نمی شود (۱۷) احتمال دارد که تبدیل Ang I به Ang II در گروه G4 نسبت به G3 بیشتر شده باشد و این امر با توجه به مطالعات دیگران که نشان داده اند افزایش فعالیت RAS موضعی بر اثر افزایش RAS عمومی بوجود می آید را توجیه می کند (۹، ۱۵، ۲۶). ضمناً نشان داده شده است که افزایش قطر عروق مزانتر بر اثر طولانی شدن القاء

اختلاف معنی داری را نشان نداد. با این مقایسه بین گروه های S1، G1، S2 و G2 اختلاف معنی داری وجود ندارد. مقایسه پاسخدهی گروه G3 و S3 با $P < 0.05$ و در مقایسه گروه G4 و S4 با $P < 0.01$ اختلاف معنی دار نشان داد (نمودار ۲).

نمودار ۲: پاسخدهی عروق مزانتر (فشار پرفیوژن) در زیر گروه های C4، S4 و G4 به دوزهای مختلف آنژیوتانسین I بدون کاپتوپریل (n=8)

پس از پرفیوژن کریس حاوی کاپتوپریل در تمام گروه های C، S و زیر گروه های G1، G2 و G3 مهار پاسخدهی به Ang I را نشان داد و اختلافی بین پاسخدهی عروق در گروه های مذکور و بین زیر گروه های آنها دیده نشد. اما در گروه G4 در پاسخ به دوزهای بالای Ang I پاسخدهی عروق مزانتر با وجود پرفیوژن کاپتوپریل افزایش نشان می دهد ($P < 0.01$) (نمودار ۳).

نمودار ۳: پاسخدهی عروق مزانتر (فشار پرفیوژن) در زیر گروه های C4، S4 و G4 به دوزهای مختلف آنژیوتانسین I پس از پرفیوژن کریس حاوی کاپتوپریل (n=8)

منابع :

1. Alwan A. Cardiovascular diseases in Eastern Mediteranean region. World Health Stat Q 1993; 46:237-240.
2. Dominik N, Muller JB, Higers KF, et al. Vascular angiotensin converting enzyme expression regulates local angiotensin II. Hypertension 1997; 29:98- 104.
3. Hamir A. Hypertension control. World Health Organ Thech Rep Ser 1998.
4. Lusher IF. Pothential role of endothelin in hypertension. Hypertension 1993 ; 21:752-63.
5. Ganong WF. Review of medical physiology. San Francisco: Appleton & Lange , 1999.
6. Hazendaroglu IC, Tuncer S, Gursoy M. A local renin - angiotensin system in the bone marrow . Med Hypotheses 1996; 46:507-10.
7. Muller DN, Luft FC. The renin angiotensin system in the vessel wall. Basic Res Cardiol 1998; 93: 7-14.
8. Danser E. Cardiac renin and angiotensin uptake from plasma versus in situ synthesis. Hypertension 1994;24: 37- 48.
9. Danserm JAH. Local renin angiotensin systems. Mol Cell Biochem 1996; 157: 211-216.
10. Balatatu D, Lippoldt A, Hansson A , et al. Local renin- angiotensin system in the pineal gland. Brain Res Mol Brain 1998; 54: 237- 242.
11. Baltatu O, Nishimura H, Hoffmann S, et al. Highlevels of human chymase expression in the pineal and pituitary glands. Brain Res 1997;752:269-276.
12. Mulrow PJ. Renin angiotensin system in the adrenal. Horm Metab Res 1998; 30: 7-14.
13. Poisner AM. The human placental renin angiotensin system. Front Neuroendocrinol 1998; 19: 232-52.
14. Obdrzalkova D, Krizanova O. Structure of the renine - angiotensin system and its signficance in the body. Cesk Fysiol 1998;47: 4 -14.
15. Eudora E, Veniant M, Floege J, et al. Renal proliferative and phenotypic changes in rats with two kidney-one clip goldblatt hypertension. Am J Hypertens 1994;7: 177-85.

پرفشاری خون (۲۷، ۲۳) و افزایش تولید ACE موضعی در عضله صاف عروق (۲۴) و افزایش بیان ژن گیرنده های Ang II نیز (۷، ۱۰) ایجاد می شود.

کلیه این منابع با یافته های این بررسی ، از این نظر که زمان اعمال پرفشاری خون عامل مهمی در بروز پرفشاری خون در مدل 2k-1c دارد را میتواند پاسخگو باشد. هر چند کاهش گیرنده های Ang II بدنبال القاء پر فشاری خون کلیوی در قشر فوق کلیه نیز دیده شده است (۴).

تداوم تولید Ang II در قلب و عروق ، باوجود استفاده طولانی از مهار کننده های ACE میتواند دلیل بر فعالتر شدن RAS موضعی و افزایش تولید Ang II باشد (۲۸). همچنین اخیراً نشان داده شده است که آنزیم کیمماز نیز قادر به تبدیل Ang I به Ang II می باشد و میزان این آنزیم پس از فعال شدن RAS موضعی افزایش می یابد (۲۹). Ang I سوبسترای اختصاصی کیمماز بوده و وجود آن در دستگاه گوارش و عروق به اثبات رسیده است (۳۰).

عدم وجود اختلاف معنی دار در بین گروه G3 و S3 در پاسخدهی به Ang I در حضور کاپتوپریل و وجود اختلاف معنی دار بین S4 و G4 در این آزمایش می تواند دلیل افزایش بیشتر ACE ، وابسته به زمان و یا افزایش بیان ژن کیمماز پس از فعال شدن RAS موضعی باشد (۲۸). روشن شدن علت افزایش پاسخدهی عروق مزانتر به Ang I در حضور کاپتوپریل نیاز به بررسی کاملتری دارد. بررسی تغییرات میزان و یا فعالیت ACE موضعی یا کیمماز و یا شمارش گیرنده های Ang II عروق مزانتر ، هشت هفته پس از اعمال پر فشاری خون می تواند گامی موثر در مشخص نمودن این روند باشد.

سپاسگزاری :

این مطالعه بخشی از طرح تحقیقاتی مصوب در معاونت پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی ایران بوده ، بیشتر داروها و تجهیزات آزمایشگاهی این کار توسط دانشگاه مذکور تهیه شده که به این وسیله تقدیر و تشکر می شود. همچنین از مسئولین دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران بویژه گروه فیزیولوژی ، جهت تهیه حیوانات و بخشی از تجهیزات آزمایشگاهی نهایت تشکر و سپاسگزاری بعمل می آید.

16. Katsutoshi H, Cindy W, Lee C, et al. Kallikrein gene DNA synthesis in response to the development of Goldblatt two kidney-One clip hypertension. *J Hypertens* 1998; 31:104-1110.
17. Goodman G, Gilman J. The pharmacological basis of therapeutic. London : Shringham , 1996.
18. Bernard M. Cardiovascular risk factor. *World Health Organ Thech Rep Ser* 1998;22:1-80.
19. Marc S, Xing L, Kirti T. Increase in functional Calcium channels in cerebral smooth muscle with renal hypertension. *Circ Res* 1998; 82: 1330- 1337.
20. Hirofumi T, Yutaka K, Yoshihiro S, et al. Effect of an ACE inhibitor and a calcium channel blocker on cardiovascular autonomic nervous system and carotid distensibility in patients with mild to moderate hypertension. *Am J Hypertens* 1998; 1:682- 689.
21. Rosen RAF, E Rump, P Rosen. The A.C.E-inhibitors captopril improves myocardial perfusion in spontaneously diabetic (BB) rats. *Diabetologia* 1999; 38:509-517.
22. Timothy DW. Simmultaneous perfusion of rat isolated superior mesentric arterial and Venous beds : comparison of their vasoconstrictor and vasodilator responses to agonists. *Br J Pharmacol* 1990; 99: 427-33.
23. Li YD, Schiferin EL. Morphological and functional alteration of mesenteric small resistance arteries in early renal hypertension in rats. *Am J Physiol* 1991;261:h1171-h1177.
24. Joanne SL, Nigel P, Godfrey T. Heterogeneity of Goldblatt two kidney one clip hypertension. *J Hypertension* 1994;12:129-135.
25. Gerhard V. Drug discovery and evaluation. London: Springer -Verlag, 1997 : 630-635.
26. Pieruzzi F, Abassi ZA, keiser HR. Expression of renin angiotensin system components in the heart , kidney and lungs of rats with experimental heart failure. *Circulation* 1995; 92: 3105–3112.
27. Kubo T, Saito E, Hasokawa H, et al. Local renin - angiotensin system and mithogen - activated protein kinase activation in rat aorta. *Eur J Pharmacol* 1999; 365: 103–110.
28. Fukami H, Okunishi H, Miyazaki M. Chymase: Its pathophysiological roles and inhibitors. *Curr Pharm Res* 1998; 4:43-45.
29. Engeli S, Gorzelinak K, Runkel N, et al. Co-expression of renin angiotansin system genes in human adipose tissue. *J Hypertens* 1999; 17:555-60.
30. Unterberg C, Kreazer H, Buchwald AB. The rennin – angiotensin system in cardiovascular disease. *Med Klin* 1998; 93: 416 – 25.